

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kirjaamo
kirjaamo@minedu.fi

Lausunto 21.9.2020
Viite: VN/18706/2020-OKM-1

Lausunto luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Suomen konservatorioliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista.

Opiskelijavuoteen kuuluvat päivät

Konservatorioliitto ei näe toimivana ehdotusta lukea jatkossa kaikki lomapäivät pois opiskelijavuoteen kuuluvista päivistä (aiemmin vain yli 4 viikon ylittäviltä osin).

Kirjauksen epämääräisyyden vuoksi muutos jättäisi koulutuksenjärjestäjille huomattavan paljon harkintavaltaa kirjausten tekemisessä ja omilla tulkinnoilla olisi näin ollen suuri merkitys perusrahoituksen jakoperusteena käytettävien opiskelijavuosien kertymään.

Muutos lisäisi myös entisestään koulutuksen järjestäjien hallintobyrokratiaa.

Kustannus- ja painokertoimien muutokset

Konservatorioliitto vastustaa musiikkituotannon ammattitutkinnon kustannusluokan laskemista, sillä ammatti- ja erikoisammattitutkintojen vuosien 2018-2019 kustannustiedot eivät välttämättä anna oikeaa tietoperustaa kustannusryhmien ja painokertoimien muutoksiin.

Musiikkituotannon ammattitutkinnon perusteet ovat tulleet voimaan 1.1.2018, jonka jälkeen järjestämislupaa hakeneilla koulutuksenjärjestäjiltä on mennyt aikaa toteutussuunnitelmien tekemiseen ja opiskelijarekrytointiin. Kustannustiedot vuosilta 2018-2019 antavat näin ollen puutteellisen kuvan vasta käynnistyneiden ammattitutkintojen kustannuskertymästä.

Musiikkituotannon ammattitutkinnossa ei ole freelance-alan vuoksi juurikaan mahdollisuuksia oppisopimuksiin, mikä on mainittu yhtenä perusteena ammattitutkintojen siirrolle alempaan kategoriaan.

Konservatorioliitto vastustaa lisäksi kustannusryhmän 4 painokertoimen laskemista. Rahoituskorin kertoimen lasku vaikeuttaisi huomattavasti musiikkialan perustutkintoon johtavan koulutuksen antamista. Musiikkiala painottuu vahvasti freelance-työlle ja alan koulutus sopimukset ovat tyypillisesti lyhyitä eivätkä ne alenna koulutuksen kustannuksia merkittävästi.

Opiskelija- ja työelämäpalautte

Konservatorioliitto ehdottaa, että työpaikkajakson pituus ja täysiaikaisuusprosentti olisi rahoituksen laskentakaavoissa painoarvoltaan vähäinen.

Musiikkialan työ on hyvin vahvasti freelancer-vetoista. Tämä tarkoittaa alan koulutuksen työpaikkajaksojenkin osalta, että ne ovat huomattavasti lyhyempiä ja monimuotoisempia kuin monilla muilla aloilla. Työpaikkajakset voivat olla muutaman esiintymiskerran mittaisia tai jopa vain yksittäisiä esiintymisiä. Työpaikkajaksoille pyritään löytämään monipuolista jatkuvuutta, mutta työn luonteesta johtuen se ei aina ole mahdollista.

Vaikuttavuusrahoituksen asetusluonnoksessa (12 §) on määritelty painoarvo työpaikkajakson pituudelle tai 100-prosenttisuudelle jakson aikana. Musiikkiala ja muut freelance-alat ovat lähtökohtaisesti monia muita aloja heikommassa asemassa tätä laskentafaktoria käytettäessä.

Konservatorioliitto pitää freelance-alojen kannalta hyvänä ja toimivana ehdotusta työpaikkaohjaajien niputetusta vastaamismahdollisuudesta.

Musiikkialalle on tyypillistä, että esiintyvät ryhmät voivat olla huomattavan isoja, orkestereissa voi olla esimerkiksi 5-20 esiintyjää, ja samassa koulutussopimuspaikassa saattaa vieraila useita ryhmiä sopimuskauden aikana.

Tällöin on tärkeää, että työpaikkaohjaajakyselyt voi niputtaa isomman opiskelijaryhmän osalta yhdeksi kyselyksi sen sijaan, että ohjaaja vastaisi erikseen jokaisen opiskelijan työelämäjakson kyselyyn. Vastausten saaminen ohjaajilta voi olla muuten hyvin vaikeaa.

Konservatorioliitto toivoo, että niputuksessa huomioidaan kuitenkin kunkin yksittäisen opiskelijan painoarvo erikseen, ei yhtenä kokonaisuutena.

Lausunnon keskeinen sisältö

- Lomapäiväkirjauksiin liittyvä muutosehdotus on muodoltaan epämääräinen ja voi toteutuessaan johtaa koulutuksenjärjestäjien taholla monenlaisiin tulkintoihin.
- Koulutuskorien painokerrointen lasku (kustannusryhmä 4) ja musiikin ammattitutkinnon kustannusryhmän lasku ryhmään 2 vaikeuttavat huomattavasti freelance-alojen koulutuksen toteuttamista.
- Musiikkialalla ja muilla freelance-aloilla työelämäpalautteen tuottaman vaikuttavuusrahoituksen saaminen täysimääräisenä on hyvin haastavaa. Tämä asettaa freelance-alat lähtökohtaisesti heikompaan asemaan muihin aloihin verrattuna. Työelämäpalautteen laskennan painokertoimissa tulisi huomioida tasapuolisuus tästä näkökulmasta.

Helsingissä 21.9.2020

Suomen konservatorioliitto – Finlands konservatorieförbund ry:n hallituksen puolesta
 Taija Lähdetie
 Toiminnanjohtaja